

Pediatrie

Vaccinaties bij kinderen

Beste ouders,

Het is belangrijk om kinderen te vaccineren. Vaccinaties beschermen immers niet alleen je kind, maar ook het hele gezin en de omgeving. De vaccins van het basisvaccinatieschema worden gratis aangeboden door de overheid. Daarnaast zijn er nog een aantal andere vaccins beschikbaar waarover wij jullie graag willen informeren.

Vaccinatie tegen meningokokken

Meningokokken zijn bacteriën die ernstige infecties kunnen veroorzaken, zoals een hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging. Deze infecties beginnen met vage klachten en kunnen binnen de 24 uur evolueren naar een levensbedreigende ziekte. Kinderen die de ziekte overleven kunnen blijvende complicaties vertonen, zoals doofheid, epilepsie of een ontwikkelingsstoornis.

Er bestaan verschillende types meningokokken. In Europa komen vooral types B, C, W en Y voor.

Meningokokken B-vaccin (Bexsero®)

In België zijn meningokokkeninfecties zeldzaam, maar de meningokok B is wel het meest voorkomende type.

De **Hoge Gezondheidsraad** adviseert voorlopig niet om het vaccin routinematig toe te dienen. Gezien er een meldingsplicht voor meningokokken type B bestaat, zal bij een eventuele stijging van het aantal meningokokken type B infecties dit advies mogelijk veranderen. In sommige andere Europese landen wordt wel al systematisch gevaccineerd.

De **Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde** roept wel op tot veralgemeende vaccinatie. Kinderartsen zien immers geregeld van nabij hoe ernstig de gevolgen van zo een infectie kunnen zijn.

Wie behoort tot de risicogroepen?

- kinderen tussen 0 en 5 jaar
- adolescenten tussen 15 en 19 jaar (kissing contacts)
- volwassenen en kinderen met een afwezige of niet-werkende milt of een andere immuniteitsstoornis

Toedieningschema

Afhankelijk van de leeftijd bestaat het schema uit 2 of 3 dosissen. Het vaccin kan toegediend worden aan zuigelingen vanaf de leeftijd van 2 maanden. Het vaccin mag bij jonge kinderen samen gegeven worden met andere vaccins of met een tussentijd van minstens 1 week na een ander vaccin.

Kostprijs

De kostprijs bedraagt ongeveer **87 euro** per vaccin en wordt niet terugbetaald. Sommige mutualiteiten betalen jaarlijks een klein bedrag in het kader van extra vaccinaties terug. Informeer hiernaar bij je mutualiteit.

Vaccinatie tegen influenza (griep)

Meningokokken ACWY-vaccin (Nimenrix®)

Advies van de Hoge gezondheidsraad

Vooral de meningokok W is de laatste jaren in Europa aan een opmars bezig. Daarom beveelt de **Hoge Gezondheidsraad** sinds juli 2019 het meningokokken ACWY-vaccin (Nimenrix®) aan op de leeftijd van 15 maanden ter vervanging van het gratis meningokokken C-vaccin.

De **Hoge Gezondheidsraad** beveelt ook aan om het meningokokken ACWY-vaccin toe te dienen aan jongeren van 15-16 jaar en dit tegelijk met de herhalingsvaccinatie voor klem, kroep en kinkhoest.

Toedieningsschema

- vanaf 1 jaar volstaat 1 dosis
- voor jongere kinderen zijn meerder vaccins nodig

Kostprijs

Het vaccin kost ongeveer **52 euro** per dosis en wordt niet terugbetaald. Sommige mutualiteiten betalen jaarlijks een klein bedrag in het kader van extra vaccinaties terug. Informeer hiernaar bij je mutualiteit.

Voor wie?

Het griepvaccin wordt aangeraden voor gezondheidswerkers en kwetsbare groepen, zoals alle volwassenen vanaf de leeftijd van 65 jaar, zwangere vrouwen, personen in een instelling en ook voor kinderen ouder dan 6 maanden met chronische problemen zoals longproblemen, een hartafwijking, een nierziekte, een afweerstoornis of onder chronische behandeling met acetylsalicylzuur.

Aan gezonde personen die onder hetzelfde dak wonen als baby's jonger dan 6 maanden of als de hierboven beschreven kwetsbare personen, wordt ook aangeraden zich te laten vaccineren.

Toedieningsschema

Het vaccin wordt jaarlijks toegediend (in de periode tussen oktober en december). Bij kinderen onder de 9 jaar moeten de eerste keer 2 dosissen worden toegediend met een interval van minstens 4 weken.

Kostprijs

Het vaccin kost ongeveer **12 euro**. Voor chronisch zieke kinderen is een terugbetaling voorzien.

Vaccinatie tegen varicella (windpokken)

Er bestaat sinds langere tijd een vaccin tegen windpokken. Windpokken is een typische kinderziekte en bijna elk kind krijgt windpokken. Kinderen genezen meestal na enkele dagen en zijn dan levenslang beschermd. Het virus blijft wel sluimerend aanwezig in het lichaam. Wanneer het virus terug actief wordt, kan dit zona (gordelroos) veroorzaken. Meestal verlopen windpokken zonder verwickelingen, maar soms doen er zich toch complicaties voor, zoals een longontsteking, een bacteriële huidinfectie of een ontsteking van de hersenen (encefalitis). De meeste verwickelingen en hospitalisaties komen voor bij kinderen die voordien gezond waren.

Bij volwassenen en kinderen ouder dan 14 jaar is het risico op ernstiger verloop groter. Ook bij mensen met een verminderde immuniteit kan de ziekte ernstiger verlopen.

Advies Hoge Gezondheidsraad

Veralgemeende vaccinatie tegen varicella wordt niet aanbevolen. Er zijn op dit moment nog onvoldoende gegevens over de exacte beschermingsduur (geschat op 10 à 20 jaar na 2 dosissen) en over de invloed op het voorkomen van zona. Bovendien is een vaccinatiegraad van minstens 80% nodig om een verschuiving van de ziekte naar een oudere leeftijdsgroep te vermijden. In individuele gevallen kan het soms toch zinvol zijn om een kind te vaccineren tegen varicella.

Toedieningsschema

Het vaccin biedt een goede bescherming tegen varicella en kan ook nog toegediend worden binnen de 3 dagen na contact met een besmet persoon. Het vaccin kan toegediend worden vanaf de leeftijd van 12 maanden en men heeft 2 dosissen nodig met een interval van minstens 4 à 8 weken. Het vaccin mag gelijktijdig met andere vaccins gegeven worden

Voor wie?

- adolescenten en volwassenen die nog geen varicella hebben doorgemaakt en waarbij werd nagegaan dat ze geen antistoffen hebben
- niet-immune vrouwen met een zwangerschapswens
- kinderen en volwassenen die nog geen varicella hebben doorgemaakt en bij wie een immunosuppressieve behandeling of orgaantransplantatie gepland is
- niet-immune gezondheidswerkers
- niet-immune personen die in nauw contact leven met patiënten met een immuunstoornis en pasgeborenen

Kostprijs

Het vaccins bestaat onder de naam Varilrix® of Provarivax® en kost ongeveer **50 euro** per dosis. Er bestaat ook een gecombineerd vaccin tegen bof, rubella, mazelen en windpokken (Priorix Tetra®): dit gecombineerd vaccin kost ongeveer 64 euro per dosis. Sommige mutualiteiten betalen jaarlijks een klein bedrag in het kader van extra vaccinaties terug. Informeer hiernaar bij je mutualiteit.

Vaccinatie tegen humaan papilloma virus (Gardasil 9®)

Het humaan papillomavirus (HPV) kan aan de basis liggen van baarmoederhalskanker, kankers van de penis en anus of kankers in het hoofd- en halsgebied. Daarnaast kan HPV ook genitale wratten veroorzaken.

Voor wie?

De **Hoge Gezondheidsraad** beveelt vaccinatie aan voor meisjes en jongens van 9 tot en met 14 jaar. Op deze leeftijd heeft men doorgaans nog geen HPV-besmetting doorgemaakt en reageert het afweersysteem het best op vaccinatie. Sinds maart 2019 is het HPV-vaccin dus ook voor jongens opgenomen in het basisvaccinatieschema.

Toediening

Het vaccin bestaat uit 2 dosissen te geven met een interval van 6 maanden. Vanaf de leeftijd van 15 jaar zijn 3 dosissen nodig.

Kostprijs

Het vaccin kost rond de **135 euro** per dosis. Momenteel (sinds september 2019) is er gratis vaccinatie voorzien voor leerlingen (meisjes en jongens) van het 1ste jaar secundair onderwijs. Voor meisjes (niet voor jongens) die niet in aanmerking komen voor gratis vaccinatie is er een gedeeltelijke terugbetaling voorzien via het RIZIV.

Reisvaccinaties

Ga je op reis, raadpleeg dan de website van het **Instituut voor Tropische Geneeskunde**. Hier vind je alle informatie in een notendop over gezond en veilig reizen, aanbevolen vaccinaties, adviezen bij de voorbereiding van jouw reis en samenstelling van een reis-apotheek.

Zorg dat jouw basisvaccinatieschema op punt staat en raadpleeg jouw arts minstens **6 à 8 weken voor vertrek** om eventueel de nodige vaccinaties toe te dienen. **Indien een vaccinatie tegen gele koorts noodzakelijk** is dien je contact op te nemen met een erkend centrum:

- **Antwerpen:** polikliniek van het Instituut voor Tropische Geneeskunde, Kronenburgstraat 43/3, 2000 Antwerpen (op afspraak via www.itg.be/afspraak)
- **Brussel:** UZ Brussel, Laarbeeklaan 101, 1090 Brussel (op afspraak via nummer 02 477 60 61)
- **Gent:** Reiskliniek Gent, UZ Gent, C. Heymanslaan 10, 9000 Gent (op afspraak via nummer 09 332 23 50)

Vaccinatie tegen hepatitis A (Havrix junior®)

Hepatitis A of geelzucht is een zeer besmettelijke ziekte door het hepatitis A-virus. Het virus veroorzaakt een ontsteking van de lever en wordt overgedragen via besmet voedsel of water of contact met voorwerpen die rechtstreeks of onrechtstreeks besmet zijn met stoelgang van besmette personen.

Voor wie?

Vaccinatie tegen hepatitis A is absoluut aangeraden aan alle reizigers naar hoogrisico-gebieden: Afrika (inclusief Marokko, Algerije, Tunesië, Libië en Egypte), Latijns-Amerika en Azië (ook het Nabije Oosten). Zelfs bij een korte trip en verblijf in luxe hotels ben je niet gevrijwaard van het risico op een hepatitis A-besmetting. Ook voor reizen in twijfelachtige hygiënische omstandigheden naar de Caraïben en Oost- en Zuid-Europa wordt vaccinatie tegen hepatitis A aangeraden.

Toedieningsschema

Er dienen 2 dosissen gegeven te worden met een interval van 6 tot 12 maanden. Er kan gestart worden vanaf de leeftijd van 1 jaar. Het volledige schema geeft een bescherming voor zeker 25 jaar, mogelijk zelfs langer. Het vaccin kan nog "last minute" voor vertrek worden toegediend.

Kostprijs

Het vaccin kost ongeveer **30 euro**. Sommige mutualiteiten betalen jaarlijks een klein bedrag in het kader van extra vaccinaties terug. Informeer hiernaar bij je mutualiteit.

Vaccinatie tegen tekenencefalitis (TBE) (FSME-IMMUN (junior)®)

TBE (thickborn-encefalitis) wordt veroorzaakt door een virus dat wordt overgedragen door teken. Teken besmet met dit virus komen vooral in bosrijke streken in Centraal- en Oost-Europa en in sommige gebieden van Noord-Europa voor. Maar slechts een kleine

minderheid van de teken in deze gebieden is besmet met het virus. Het risico op besmetting is seizoensgebonden: vanaf de vroege lente (april) tot en met de herfst (oktober).

Voor wie?

Het vaccin tegen tekenencefalitis is aanbevolen als je tijdens het tekenseizoen naar bosrijke streken in Centraal-, Oost- en sommige plaatsten in Noord-Europa reist en er veel buitenactiviteiten plant, zoals wandelen, rondtrekken en kamperen.

Toedieningsschema

De basisvaccinatie bestaat uit 3 dosissen met een interval van 1 tot 3 maanden tussen de 1ste en 2de dosis en een interval van 5 tot 12 maanden tussen de 2de en 3de dosis. Voor je vertrekt, krijg je best de eerste 2 dosissen. Na de eerste vaccinatierreeks ben je maximum 3 jaar beschermd. Een boostervaccinatie wordt gegeven 3 jaar na de 3e dosis en nadien best elke 5 à 10 jaar herhaald.

Het vaccin mag toegediend worden vanaf de leeftijd van 1 jaar.

Kostprijs

Het vaccin kost ongeveer **40 euro**. Sommige mutualiteiten betalen jaarlijks een klein bedrag in het kader van extra vaccinatie terug. Informeer hiernaar bij je mutualiteit.

Wil je meer weten?

Bespreek de mogelijkheden tot extra vaccinatie met je huisarts of kinderarts. Voor meer informatie kan je ook terecht op volgende websites:

www.laatjevaccineren.be: advies over basisvaccinaties

www.itg.be: reisgeneeskunde, advies over reisvaccinaties per land en per regio

www.zorg-en-gezondheid.be: adviezen van de Hoge Gezondheidsraad over vaccinatie

Kinderartsen AZ Rivierenland

dr. Isabelle Boone
dr. Elke Clauwaert
dr. Katrien Nieuwinckel
dr. Myriam Vaerenberg
dr. Mieke Van Goethem

CAMPUS RUMST

's Herenbaan 172 | 2840 Rumst
03 880 90 11 (algemeen)
03 880 91 90 (afspraken)

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem
03 890 16 11

CAMPUS WILLEBROEK

Tisseltsesteenweg 27 | 2830 Willebroek
03 890 16 11

ref.: 50006396 (B) - 50120399 (R)

versie: 15/05/2020

foto's & illustraties: Adobe stock

eigenaar: dr. Mieke Van Goethem, pediater

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be